

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicología: Psicología do desenvolvemento

Materia	Psicología: Psicología do desenvolvemento			
Código	O05G130V01102			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Rodríguez Rodríguez, Juan Luís			
Profesorado	Rodríguez Rodríguez, Juan Luís			
Correo-e	juanluisrr@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/juanluisrr			
Descrición xeral	A Psicología do Desenvolvemento permite establecer os antecedentes evolutivos que son cruciais para comprender o estado actual e os previsibles cambios futuros de moitos comportamentos. En definitiva, esta materia contribúe a fundamentar a formación psicolóxica dos educadores sociais, proporcionándolles as ferramentas disciplinares necesarias para enfrontárense ás situacións educativas, e comprender os cambios e o desenvolvemento psicolóxico das persoas coas que teñen que intervir.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Integrar criticamente os supostos teóricos, filosóficos, históricos, sociolóxicos, psicolóxicos, pedagóxicos, culturais, políticos, legislativos que están na base dos procesos de intervención socioeducativa
A2	Estar capacitado/a para o diagnóstico e a mediación na prevención e resolución de conflitos en condicións de desigualdade e crises en comunidades socioeducativas
A4	Analizar e diagnosticar a realidade complexa que fundamenta o desenvolvemento dos procesos socioeducativos
A5	Coñecer os fundamentos do deseño e uso dos medios, recursos e estratexias para a intervención socioeducativa e incorporalos nos diferentes ámbitos de acción socioeducativa
A7	Manexar con criterio métodos e estratexias de investigación cuantitativas e cualitativas, e aplicarlas ás realidades socioeducativas
A9	Desenvolver programas e proxectos no contexto familiar e escolar
A10	Desenvolver programas e proxectos no ámbito da educación especializada (menores, necesidades educativas especiais, centros de saúde, condutas adictivas, institucións penitenciarias, e persoas e colectivos en risco de exclusión...)
A11	Organizar e administrar proxectos e servizos culturais, ambientais, de lecer e tempo libre
A14	Deseñar, aplicar e avaliar programas de educación permanente e de persoas adultas e anciás
A15	Deseñar, aplicar e avaliar programas para a inserción social e laboral
A17	Dominar as metodoloxías de dinamización social e cultural
B1	Capacidade de análise e síntese
B4	Utilización das TIC no ámbito de estudo e contexto profesional
B7	Dominio de metodoloxías e técnicas educativas, dinamizadoras de asesoramento e orientación
B8	Capacidade crítica e autocrítica
B9	Capacidade para integrarse e comunicarse con expertos doutras áreas e en distintos contextos
B10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
B11	Habilidades interpersoais
B12	Compromiso ético
B13	Autonomía na aprendizaxe
B14	Adaptación a situacións novas
B15	Creatividade
B17	Iniciativa e espírito emprendedor
B18	Apertura á aprendizaxe ao longo de toda a vida

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer as principais teorías e modelos do desenvolvemento.	A1	B1 B8
Comprender o desenvolvemento psicolóxico e analizar que factores interveñen na construción do psiquismo.	A1 A4	B1 B13 B18
Utilizar recursos e instrumentos proporcionados polas disciplinas psicolóxicas para a análise de datos e posterior intervención.	A2 A4 A5 A7 A17	B4 B7 B9 B10 B11 B12 B14 B15 B17
Diseñar e desenvolver programas e proxectos nos distintos contextos socioeducativos fundamentados na Psicoloxía da Educación	A9 A10 A11 A14 A15	B7 B12 B14 B15
Desenvolver unha actitude de cooperación, respecto, tolerancia e compromiso tanto no seu traballo como alumno/a como no seu traballo profesional posterior.	A9 A17	B8 B9 B10 B12

Contidos

Contidos	
Tema	
Concepto de desenvolvemento	Modelos teóricos do desenvolvemento. Teorías sobre o desenvolvemento. O papel da herdanza, o medio e os períodos críticos.
Procesos do desenvolvemento prenatal e da primeira infancia	Factores que afectan ao desenvolvemento do feto. Primeiras condutas do recém nado. Bases do desenvolvemento psicomotor. Desenvolvemento físico. Desenvolvemento cognitivo. Desenvolvemento emocional e social.
Desenvolvemento infantil de 2 a 6 anos	Desenvolvemento físico e psicomotor. Desenvolvemento lingüístico. Desenvolvemento cognitivo. Desenvolvemento emocional, social e moral.
Desenvolvemento infantil de 7 a 12 anos	Desenvolvemento físico e psicomotor. Desenvolvemento cognitivo. Desenvolvemento da linguaxe. Desenvolvemento emocional, social e moral.
A adolescencia	Cambios biolóxicos e psicolóxicos. A idade dos conflitos. Adaptación social. A conduta sexual.
A etapa adulta	A personalidade. Desenvolvemento intelectual. Familia e traballo. A paternidade.
A terceira idade	Mitos sobre o envellecer. Cambios físicos. A xubilación. A morte.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	20	30	50
Estudo de casos/análises de situacións	3	9	12
Traballos tutelados	9	18	27
Prácticas externas	4	4	8
Obradoiros	5	25	30
Actividades introdutorias	2	0	2
Probas de resposta curta	2	15	17
Cartafol/dossier	1	3	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Explicación dos contidos de cada un dos temas da materia.
Estudo de casos/análises de situacións	Proporáanse casos prácticos de situacións reais para que o alumnado explique o conflito desde a perspectiva do desenvolvemento.
Traballos tutelados	Elaboración de materiais e recursos que favorezan o desenvolvemento.

Prácticas externas	O alumnado terá que facer un traballo de investigación sobre o desenvolvemento cognitivo desde a perspectiva piagetana en centros educativos con nenos entre 3 e 7 anos.
Obradoiros	Análise e aplicación de diferentes recursos de avaliación e intervención nos diferentes ámbitos do desenvolvemento.
Actividades introductorias	Explicación da materia, do programa, da metodoloxía docente e do sistema de avaliación. Farase tamén unha avaliación de coñecementos previos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Ademais das dúbidas que se poidan resolver durante as clases presenciais, recoméndase asistir ás titorías para o seguimento dos diferentes traballos e actividades prácticas. Será imprescindible para o alumnado non presencial. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nas horas de titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou virtualmente a través da plataforma TEMA).
Traballos tutelados	Ademais das dúbidas que se poidan resolver durante as clases presenciais, recoméndase asistir ás titorías para o seguimento dos diferentes traballos e actividades prácticas. Será imprescindible para o alumnado non presencial. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nas horas de titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou virtualmente a través da plataforma TEMA).
Prácticas externas	Ademais das dúbidas que se poidan resolver durante as clases presenciais, recoméndase asistir ás titorías para o seguimento dos diferentes traballos e actividades prácticas. Será imprescindible para o alumnado non presencial. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nas horas de titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou virtualmente a través da plataforma TEMA).
Obradoiros	Ademais das dúbidas que se poidan resolver durante as clases presenciais, recoméndase asistir ás titorías para o seguimento dos diferentes traballos e actividades prácticas. Será imprescindible para o alumnado non presencial. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nas horas de titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou virtualmente a través da plataforma TEMA).
Probas	Descrición
Cartafol/dossier	Ademais das dúbidas que se poidan resolver durante as clases presenciais, recoméndase asistir ás titorías para o seguimento dos diferentes traballos e actividades prácticas. Será imprescindible para o alumnado non presencial. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nas horas de titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou virtualmente a través da plataforma TEMA).

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Prácticas externas	Aplicación de diferentes probas para a análise do desenvolvemento cognitivo a nenos de entre 3 e 7 anos.	5
Obradoiros	Aplicación e análise de materiais. Avaliarase a asistencia e a entrega dos resumos correspondentes.	5
Probas de resposta curta	Control parcial a principios do mes de novembro (30%) e control parcial a final de cuadrimestre (30%) correspondendo co exame oficial final. O alumnado que non superase o primeiro control examinarase de toda a materia no exame final.	60
Cartafol/dossier	Dossier que recolle todas as prácticas e traballos realizados durante a materia.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado que se presente á **convocatoria do primeiro periodo** realizará o exame de resposta curta coa data prevista e presentará o cartafol con todas as prácticas da materia (prácticas de aula, prácticas externas, traballos e resolución de casos prácticos).

O alumnado que xa superase unha parte (teórica ou práctica) só se examinará **no mes de xullo** da parte suspensa.

O **alumnado non asistente** ás clases presenciais terase que pór en contacto co profesor antes do 1 de outubro para acordar o sistema de titorización das prácticas externas, obradoiros, elaboración do cartafol e explicación do exame, así como o seguimento do progreso da materia. Esta titorización poderá ser presencial, telefónica ou por e-mail.

A ponderación da avaliación dos alumnos non asistentes será igual á dos alumnos asistentes, cambiando a metodoloxía dos obradoiros para adaptarse ás circunstancias persoais e favorecer así o proceso de ensino aprendizaxe.

Datos dos exames:

Primeiro periodo: 17 de decembro de 2014 ás 16:00 horas. Revisión no despacho do profesor o 29 de xaneiro.

Convocatoria de xullo: 3 de xullo de 2015 ás 16 horas. Revisión no despacho do profesor o 16 de xullo.

Convocatoria fin de carreira: 17 de outubro ás 16:00 horas. Revisión no despacho do profesor o 4 de novembro.

Bibliografía. Fontes de información

Papilia, D., **Psicología del desarrollo**, McGraw-Hill,

Santrock, **Psicología del desarrollo: el ciclo vital**, McGraw-Hill,

Palacios, J.; Marchesi, A. e Coll, C., **Desarrollo psicológico y educación 1. Psicología evolutiva**, Alianza editorial,

Recomendacións

Outros comentarios

Non se esixen prerequisites obrigatorios para cursar a materia, se ben sería de grande axuda ter coñecementos básicos para o acceso á información a través das TICs, saber utilizar os recursos da biblioteca, coñecementos básicos de informática e destrezas para o traballo en grupo.

Recoméndase que o alumnado coñeza dende o principio a dinámica e o funcionamento que se seguirá na materia (asistencia, presentación de traballos, titorización...) e que o teña presente durante o seu desenvolvemento.
